

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

Codi	33286
Nom	Filosofia de la història
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1004 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1004 - Grau de Filosofia	26 - Filosofia de la història	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ONCINA COVES, FAUSTINO	359 - Filosofia
RAMOS VALERA, MANUEL	359 - Filosofia

RESUM

Estudi de les dimensions ontològica, epistemològica i pràctica de la filosofia de la història, convertida en disciplina autònoma durant el segle XVIII. L'assignatura descriu, d'una banda, les diferents etapes de la reflexió filosòfica de la història fins a la seva constitució com a disciplina substantiva i, per una altra, presenta les seves versions i models més rellevants des del seu origen fins a l'actualitat.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.



Altres tipus de requisits

El nivell de coneixements i habilitats desitjable és el proporcionat per les matèries de l'àrea de filosofia cursades durant el batxillerat i per les matèries ja cursades en el Grau, especialment les de l'àrea d'història de la filosofia.

COMPETÈNCIES

1004 - Grau de Filosofia

- Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.
- Capacitat de comunicació en una llengua estrangera.
- Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.
- Tenir capacitat per analitzar, sintetitzar i interpretar dades rellevants d'índole cultural, social, política, ètica o científica, i d'emetre'n judicis reflexius des d'una perspectiva no androcèntrica.
- Ser capaç d'organitzar i planificar els temps de treball.
- Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.
- Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.
- Tenir capacitat de crítica i autocrítica.
- Saber treballar en equip evitant la discriminació per raons de gènere.
- Ser respectuós amb la diferència i la pluralitat evitant la discriminació per raons de gènere.
- Ser capaç d'aprenentatge autònom.
- Ser capaç d'innovació i creativitat.
- Manejar-se amb soltesa en l'estudi filosòfic d'àrees particulars de la investigació i de la praxi humana, com ara la ment, el coneixement, el llenguatge, la tecnologia, la ciència, la societat, la cultura, l'ètica, la política, el dret, la religió, la literatura, les arts i l'estètica, evitant els caires androcèntrics.
- Adquirir un coneixement bàsic dels problemes, els textos i els mètodes propis que ha desenvolupat la filosofia al llarg de la història, reconeixent-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Conèixer les idees i els arguments dels principals filòsofs i pensadors, extrets dels seus textos, així com la investigació de les seues diverses tradicions i escoles, identificant-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Utilitzar i analitzar amb rigor terminologia filosòfica especialitzada.
- Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.
- Relacionar problemes, idees, escoles i tradicions.
- Saber aplicar els coneixements adquirits per aclarir o resoldre determinats problemes aliens al propi àmbit de coneixement.



- Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.
- Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.
- Manejar amb soltesa i eficàcia les diverses fonts d'informació: bibliogràfiques, electròniques i altres.
- Adquirir habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau d'autonomia creixent.
- Treballar amb un grau creixent d'automotivació i autoexigència.
- Apreciar l'autonomia i la independència de judici.
- Estimar positivament el pensament original i creatiu.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- 1.Introduir l'alumne en el coneixement de les etapes de la constitució de la filosofia de la història com a disciplina substantiva.
- 2.Donar a conèixer els principals models, corrents i autors de la filosofia de la història, identificant els seus textos més significatius.
- 3.Adquirir les claus hermenèutiques necessàries per interpretar els textos més rellevants d'aquesta disciplina.
- 4.Estudiar directament les fonts textuais més rellevants i significatives d'aquesta disciplina, amb la finalitat de comprendre-les, interpretar-les i analitzar-les críticament.
- 5.Identificar els principals problemes als que els autors i els seus textos més significatius volen donar resposta, relacionant-los amb els principals successos i característiques distintives de la seva època.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. APROXIMACIÓ ALS CONCEPTES D'HISTÒRIA I DE FILOSOFIA DE LA HISTÒRIA

Diferència entre ambdós conceptes i la seua gènesi en el segle de les Llums. Sentits del terme "historia". Etapes principals en el desenrotllament de la consciència històrica.

2. TRÀNSIT DE L'ABOLUTISMO A LA ILLUSTRACIÓ: ART, SECRET I FILOSOFIA TEÒRICA/PRÀCTICA DE LA HISTÒRIA EN LESSING

Filosofia de la Història i Moral en la transició de l'absolutisme a la Revolució. Art (Schiller) i arcà (Lessing) com a custodis i catalitzadors històrics de la moral. La filosofia de la història triádica de Lessing. Influència de l'espinosismo (Goethe). Filosofia de la Història i política.

**3. FILOSOFIA DE LA HISTÒRIA I FILOSOFIA POLÍTICA EN KANT: REVOLUCIÓ COPERNICANA I REVOLUCIÓ FRANCESA. POLÈMICA AMB HERDER**

L'origen de la reflexió kantiana sobre la història: la polèmica amb Herder. Història de la llibertat versus Història de la naturalesa. La idea de la història com a compliment d'una intenció de la naturalesa. Història com a desenrotllament de les disposicions originàries de la humanitat. Història i política: les condicions institucionals del compliment de la intenció de la naturalesa. Progrés, Il·lustració i Revolució.

4. FILOSOFIA ESPECULATIVA DE LA HISTÒRIA: FICHTE, SCHILLER I HEGEL

Reflexió postkantiana sobre la història entre la Il·lustració i el Romanticisme. Fichte: Filosofia de la història i revolució. Doctrina de la ciència i història. El destí del savi i praxi històrica. Republicanisme i nacionalisme. Schiller: L'educació estètica de la humanitat. Hegel: La consideració pensant de la història. La història com a desplegament de l'esperit universal.

5. CRÍTICA DE LA FILOSOFIA DE LA HISTÒRIA: GADAMER, KOSELLECK I MARQUARD

Hermenèutica i consciència històrica en Gadamer. Koselleck: Història conceptual i l'optimisme terrorista de la filosofia de la història. Marquard: Escepticisme i filosofia de la història.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Seminaris	15,00	100
Tutories reglades	5,00	100
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	30,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
TOTAL	140,00	

METODOLOGIA DOCENT

1. CLASSES PRESENCIALS. Hi haurà dues hores de classes teòriques impartides pel professor i en les quals podran participar activament els estudiants



2. LECTURES OBLIGATÒRIES. EXEMPLES DE LECTURES OBLIGATÒRIES:

FICHTE: *Reivindicación de la libertad de pensamiento*, Tecnos.

FICHTE: *Algunas lecciones sobre el destino del sabio*, Istmo.

FICHTE: *Filosofía de la masonería*, Istmo.

FICHTE: *Caracteres de la edad contemporánea*, Revista de Occidente.

GADAMER: *Verdad y método*, Sígueme.

GADAMER: *El problema de la conciencia histórica*, Tecnos.

GENTZ, F., *Dos revoluciones*, Unión Editorial, Madrid, 1989

GOETHE: *Los años de aprendizaje de Wilhelm Meister*, Cátedra.

HEGEL: *Escritos de juventud*, FCE

Lecciones sobre la filosofía de la historia universal, Alianza

HERDER: *Obra selecta*, Alfaguara.

HUMBOLDT: *Escritos de Filosofía de la Historia*, Tecnos.

KANT: *El conflicto de las facultades*, Alianza Ed

Ideas de una historia universal en clave cosmopolita y otros escritos de filosofía de la historia, Tecnos

KOSELLECK, R.: *historia/Historia*, Trotta.

Crítica y crisis, Trotta

Futuro pasado. Para una semántica de los tiempos históricos, Paidós

Aceleración, prognosis y secularización, Pre-textos.



LÖWITH, K., *El sentido de la historia*, Madrid, Aguilar, 1973

LESSING: *Escritos filosóficos y teológicos*, Anthropos

MARQUARD, O.: *Dificultades con la filosofía de la historia*, Pre-Textos

SCHILLER: *Escritos de Filosofía de la Historia*, Univ. Murcia.

SCHILLER: *El visionario*, Icaria, Alba.

3. TUTORIES PROGRAMADES: Es pactarà individualment amb el professor l'elecció d'un o més clàssics (depenent de la seua complexitat).



AVALUACIÓ

Es basarà primordialment en COMENTARIS DE TEXTOS dels autors estudiats en l'assignatura. De manera OPCIONAL I COMPLEMENTÀRIA a l'examen pròpiament dit, es podrà preparar un treball escrit sobre un o més clàssics, depenent de la seva complexitat (previ pacte amb el professor abans de les vacances de Nadal), amb una extensió de 7 folis mecanografiats (Times New Rom 12 i interlineat 1,5), que haurà de ser lliurat, al MÉS TRIGAR, el 21 de maig de 2021, amb independència de si l'examen (consistent en un comentari de text) es realitza a la PRIMERA oa la SEGONA CONVOCATÒRIA . En cas de lliurament de la feina optatiu, la seva avaluació favorable serà condició sine qua non per aprovar l'assignatura. La data de lliurament de la feina sobre el clàssic opcional i complementari finalitzarà a la primera convocatòria l'11 de gener de 2021.



REFERÈNCIES

Bàsiques

- FICHTE: Reivindicación de la libertad de pensamiento, Tecnos.
- FICHTE: Algunas lecciones sobre el destino del sabio, Istmo.
- FICHTE: Filosofía de la masonería, Istmo.
- FICHTE: Caracteres de la edad contemporánea, Revista de Occidente.
- GADAMER: Verdad y método, Sígueme.
- GADAMER: El problema de la conciencia histórica, Tecnos.
- GENTZ, F., Dos revoluciones, Unión Editorial, Madrid, 1989
- GOETHE: Los años de aprendizaje de Wilhelm Meister, Cátedra.
- HEGEL: Escritos de juventud, FCE
- HEGEL: Lecciones sobre la filosofía de la historia universal, Alianza
- HERDER: Obra selecta, Alfaguara.
- HUMBOLDT: Escritos de Filosofía de la Historia, Tecnos
- KANT: El conflicto de las facultades, Alianza
- KANT: Ideas de una historia universal en clave cosmopolita y otros escritos de filosofía de la historia, Tecnos
- KOSELLECK, R.: historia/Historia, Trotta.
- KOSELLECK, R.: Crítica y crisis, Trotta
- KOSELLECK, R.: Futuro pasado. Para una semántica de los tiempos históricos, Paidós
- KOSELLECK, R.: Aceleración, prognosis y secularización, Pre-textos.
- LÖWITH, K., El sentido de la historia, Madrid, Aguilar.
- LESSING: Escritos filosóficos y teológicos, Anthropos
- MARQUARD, O.: Dificultades con la filosofía de la historia, Pre-Textos
- SCHILLER: Escritos de Filosofía de la Historia, Univ. Murcia.
- SCHILLER: El visionario, Icaria, Alba.

Complementàries

- Roldán, C. Entre Casandra y Clio. Una historia de la filosofía de la historia, Akal.
- Gómez Ramos, A. Reivindicación del centauro, Akal
- Cruz, M. Filosofía de la historia, Paidós.



ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts recollits en la guia docent i, en cas necessari, es seleccionaran els indispensables per a adquirir les competències fonamentals de l'assignatura. Es prioritzaran els estudiats a la classe presencial sense oblidar els restants imprescindibles per a la formació acadèmica de l'alumnat, que es procuraran oferir a l'Aula Virtual.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Es mantenen el volum de treball i la planificació de la docència i, en cas necessari, es combinaran les classes teoricopràctiques presencials amb no presencials mitjançant materials diversos a l'Aula Virtual.

3. Metodologia docente

En cas necessari es complementaran o substituiran les classes presencials per la pujada a l'Aula Virtual dels materials de suport per a la preparació dels continguts (textos de referència, documents orientatius, àudios, etc.). Sistema de Tutories: S'estableix, en cas necessari, de manera íntegra o parcial el programa de tutories virtuals per correu electrònic, amb l'ajuda dels recursos complementaris de l'Aula Virtual.

4. Avaluació

Es manté l'assaig opcional i complementari sobre el clàssic en els termes que estableix la guia docent de l'assignatura.

En cas necessari i en els termes que estableix la guia docent, l'examen presencial es distribuiria a l'Aula Virtual, dins de la franja horària inicialment establerta en el calendari d'exàmens.

Si hi hagués algun alumne sense accés o amb accés limitat a internet que faci impossible l'avaluació per aquest procediment, haurà de pactar amb el professor una alternativa amb suficient antelació.

La bibliografia recomanada es manté, ja que és accessible. A més de la informació bibliogràfica general de la guia docent, l'alumne disposarà de materials específics a l'Aula Virtual.

5. Bibliografia